

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

наказу Міністерства оборони України

“Про внесення змін до Порядку здійснення контролю за якістю речового майна, що постачається для потреб Збройних Сил України”

I. Визначення проблеми

Відповідно до Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671, Міністерство оборони України є центральним органом виконавчої влади та військового управління, який забезпечує формування та реалізацію державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва, а також здійснює повноваження щодо забезпечення потреб Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту.

Процедуру здійснення контролю за якістю речового майна, що постачається для потреб Збройних Сил України, визначає Порядок здійснення контролю за якістю речового майна, що постачається для потреб Збройних Сил України, затверджений наказом Міністерства оборони України від 19 липня 2017 року № 375, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01 грудня 2017 року за № 1461/31329 (зі змінами) (далі – Порядок).

Проблема, яку передбачається розв’язати шляхом державного регулювання, полягає у відсутності цілісної, інституційно розмежованої, поетапної та документально підтвердженої процедури контролю якості речового майна, що постачається централізовано для потреб Збройних Сил України.

Чинний Порядок не повною мірою враховує сучасну організаційну модель забезпечення якості речового майна та не забезпечує чіткого розмежування повноважень між суб’єктами, залученими до перевірки зразків товару і проведення контролю якості під час виконання державних контрактів (договорів).

Одним із проявів проблеми є дублювання функцій щодо перевірки зразків речового майна. Відповідно до чинного регулювання орган контролю перевіряє та затверджує контрольні зразки товару, після чого здійснює приймальний контроль товару за якістю. Водночас інший орган військового управління проводить перевірку зразків предметів речового майна з оформленням акта відповідності.

Дублювання суміжних процедур збільшує адміністративне навантаження на суб’єктів господарювання, потребує додаткового часу на перевірку та оформлення контрольних зразків, ускладнює визначення відповідального суб’єкта на відповідному етапі забезпечення якості та створює ризики неоднозначного застосування встановлених процедур.

Чинна модель контролю також не забезпечує належної простежуваності товару на всіх етапах його виготовлення і постачання. Порядок передбачає проведення вхідного контролю матеріалів та технічного контролю, однак недостатньо деталізує: документальне оформлення результатів вхідного контролю сировини, матеріалів і комплектувальних складових; перелік документів, які постачальник повинен подавати для підтвердження відповідності матеріалів; порядок подання та опрацювання оригіналів документів про результати лабораторних випробувань; взаємодію органу контролю, його територіальних підрозділів та постачальника під час проведення етапів технічного контролю; застосування технічних засобів фото- та відеофіксації; порядок зберігання документів отриманих за результатами контролю.

Основними причинами виникнення проблеми є: невідповідність окремих положень Порядку сучасній організаційній моделі забезпечення якості речового майна; дублювання окремих функцій щодо перевірки зразків товару; недостатнє розмежування повноважень між суб'єктами, залученими до контролю якості; недостатня деталізація вхідного та технічного контролю; відсутність належної регламентації документування результатів окремих етапів контролю; відсутність положень щодо застосування фото- та відеофіксації.

Наслідками зазначених проблем є збільшення строків постачання, додаткове організаційне і фінансове навантаження на постачальників, підвищення ймовірності спорів під час виконання державних контрактів (договорів), ризик неефективного використання бюджетних коштів.

За наявною оцінкою, дія регулювання поширюватиметься на 80 суб'єктів господарювання, які здійснюють постачання товарів, та 12 суб'єктів господарювання, які проводять лабораторні випробування з оцінки якості матеріалів і товарів.

Також, відповідно до діючого порядку здійснюється більше фінансове навантаження на постачальника та більше часу витрачається на перевірку контрольних зразків, що в свою чергу призводить до підвищення вартості товару та термінів його постачання до Збройних Сил України.

Під дію регулювання даного проєкту підпадають органи державної влади та суб'єкти господарювання різних форм власності.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, зокрема шляхом саморегулювання суб'єктів господарювання або індивідуального врегулювання відповідних питань в окремих державних контрактах (договорах).

Умови державних контрактів (договорів) не забезпечують єдиного нормативного підходу до визначення повноважень органу контролю, територіальних підрозділів, замовників і постачальників (виконавців), а також не можуть установити уніфіковану процедуру технічного контролю, документального оформлення його результатів та зберігання відповідних документів.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки чинне регулювання не забезпечує належного розмежування функцій щодо перевірки зразків товару і проведення технічного контролю, не деталізує всі етапи простежуваності товару та не встановлює оновленої поетапної моделі контролю якості з урахуванням сучасних потреб централізованого постачання речового майна для Збройних Сил України.

Усунення зазначених недоліків потребує внесення нормативних змін, якими буде встановлено єдиний обов'язковий порядок контролю якості речового майна, що постачається централізовано для потреб Збройних Сил України.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою державного регулювання є удосконалення та уніфікація механізму контролю якості речового майна, що постачається централізовано для потреб Збройних Сил України.

Цілями державного регулювання є:

запровадження єдиного поетапного механізму контролю якості товару, який охоплює перевірку проведення вхідного контролю, відбір зразків, лабораторні випробування у випадках, передбачених нормативною або технічною документацією чи умовами державного контракту (договору), технічний огляд товару, документальне оформлення результатів технічного контролю та зберігання відповідних документів;

усунення дублювання функцій щодо перевірки зразків товару, а також розмежування цих функцій і функцій із проведення технічного контролю готового товару;

визначення повноважень органу контролю та територіальних підрозділів під час організації і проведення технічного контролю;

установлення порядку взаємодії органу контролю, територіальних підрозділів, замовників і постачальників (виконавців) під час проведення технічного контролю;

підвищення прозорості та об'єктивності технічного контролю шляхом нормативного врегулювання застосування технічних засобів фото- та відеофіксації;

забезпечення простежуваності сировини, матеріалів, комплектувальних складових і готового товару на відповідних етапах виготовлення та постачання;
 скорочення строків проведення контрольних процедур шляхом усунення їх дублювання, визначення послідовності дій та встановлення єдиних вимог до документального оформлення результатів контролю;

зменшення ризику постачання товару, що не відповідає вимогам нормативної або технічної документації;

забезпечення правової визначеності для замовників, постачальників (виконавців), органу контролю та територіальних підрозділів під час організації і проведення технічного контролю.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Альтернатива	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинної нормативно-правової бази без змін. Контроль якості й надалі здійснюватиметься за чинною процедурою, яка не передбачає оновленої поетапної моделі контролю, належного розмежування окремих функцій щодо перевірки зразків товару і проведення технічного контролю, порядку застосування технічних засобів фото- та відеофіксації, а також деталізованого порядку оформлення і зберігання документів. Зберігатимуться дублювання окремих процедур і ризик неоднакового застосування встановлених вимог.
Альтернатива 2	Видання наказу, яким передбачається визначення оновленого механізму контролю якості речового майна; усунення дублювання функцій щодо перевірки зразків товару; удосконалення процедур вхідного контролю, відбору зразків, лабораторних випробувань і технічного огляду; визначення повноважень органу контролю та територіальних підрозділів; урегулювання застосування технічних засобів фото- та відеофіксації; встановлення єдиного підходу до контролю якості товару для всіх постачальників (виконавців).

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
------------------	--------	---------

Альтернатива 1	відсутні	Зберігаються чинні витрати на адміністрування контрольних процедур, дублювання окремих дій, правова невизначеність та ризик неоднакового застосування вимог. Залишаються ризики несвоєчасного виявлення невідповідностей товару та неефективного використання бюджетних коштів.
Альтернатива 2	Удосконалення та впорядкування процедур контролю якості товару; розмежування повноважень; уніфікація документального оформлення результатів контролю; підвищення прозорості та простежуваності контрольних процедур; зменшення ризику постачання товару, що не відповідає встановленим вимогам.	відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян не застосовується

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Дія проєкту регуляторного акта поширюватиметься на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	20	60	-	-	80
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	-	-	-

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	відсутні	Зберігаються чинні витрати на проходження контрольних процедур, дублювання окремих дій, невизначеність вимог до документального оформлення результатів контролю та ризик неоднакового застосування процедур до постачальників.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 2	Передбачуваність процедури; визначення послідовності етапів контролю; документальна визначеність; зменшення дублювання процедур; підвищення прозорості технічного контролю; зменшення ризику постачання товару, що не відповідає встановленим вимогам.	відсутні

**Витрати
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта (постачальники)**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	* За п'ять років
1	Витрати, пов'язані з перевіркою відповідності товару за якістю, гривень	8860	
2	РАЗОМ	8860	
3	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	80	
4	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на виконання регулювання (вартість регулювання), (рядок 2 * рядок 3), гривень	708 800	

* На даний час неможливо порахувати витрати у суб'єктів господарювання так як неможливо прорахувати наслідки даного наказу

**Витрати
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта (лабораторії)**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	* За п'ять років
1	Витрати, пов'язані з перевіркою відповідності товару за якістю, гривень	35 000	-
2	РАЗОМ	35 000	-
3	Кількість суб'єктів господарювання, одиниць	12	
4	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на	420 000	-

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	* За п'ять років
	виконання регулювання (вартість регулювання), (рядок 2 * рядок 3), гривень		

* На даний час неможливо порахувати витрати у суб'єктів господарювання, так як неможливо прорахувати наслідки даного наказу

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	(існують випадки виготовлення неякісних товарів та потрапляння їх до військовослужбовців Збройних Сил України)
Альтернатива 2	за перший рік - витрати на отримання протоколів лабораторних випробувань тощо: суб'єкти великих підприємств – 177 200 гривень; суб'єкти середніх підприємств – 531 600 гривень; лабораторії - 420 000 гривень.

Загальні витрати суб'єктів господарської діяльності пов'язані із перевіркою товарів та будуть становити 1 128 800 гривень.

Зазначені витрати пов'язані з виконанням процедур перевірки відповідності товару вимогам нормативної або технічної документації. Запровадження оновленої моделі не збільшує розмір таких витрат, але забезпечує їх здійснення в межах чіткої, послідовної та уніфікованої процедури.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Альтернатива 1	1	Проблема продовжує існувати
Альтернатива 2	4	Альтернатива забезпечує досягнення цілей державного регулювання, формування оновленої поетапної моделі контролю якості, розмежування повноважень і уніфікацію контрольних процедур без прогнозованого збільшення загальних витрат суб'єктів господарювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	відсутні	Зберігаються чинні витрати на контрольні процедури та додаткові витрати, зумовлені дублюванням окремих дій.	Альтернатива не розв'язує проблему та не забезпечує досягнення цілей державного регулювання.
Альтернатива 2	Упорядкування процедур контролю якості; розмежування повноважень; уніфікація документального оформлення; підвищення прозорості та простежуваності; нормативне врегулювання фото- та відеофіксації.	Відсутні	Альтернатива забезпечує досягнення цілей державного регулювання та створює нормативну основу для єдиного застосування процедур контролю якості.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Відсутні	Збереження ризику неоднакового застосування процедур, несвоєчасного виявлення невідповідностей та виникнення спорів під час виконання державних контрактів (договорів).
Альтернатива 2	Альтернатива є оптимальною, оскільки забезпечує оновлення та уніфікацію процедур контролю	Відсутні

	якості без прогнозованого збільшення загальних витрат суб'єктів господарювання.	
--	---	--

Негативних результатів від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом досягнення мети є видання запропонованого нормативного акта:

Основними механізмами реалізації проєкту наказу є:

- 1) уточнення термінів, необхідних для однакового застосування Порядку, зокрема щодо вхідного контролю та технічного контролю;
- 2) розмежування функцій щодо перевірки зразків товару і проведення технічного контролю товару;
- 3) уточнення, що технічний контроль здійснюється відповідно до вимог нормативної або технічної документації, зазначеної в державному контракті (договорі);
- 4) удосконалення порядку проведення та документального підтвердження вхідного контролю сировини, матеріалів і комплектувальних складових, використаних для виготовлення товару;
- 5) подання територіальному підрозділу оригіналів документів, оформлених за результатами вхідного контролю, до початку проведення технічного контролю;
- 6) проведення відбору зразків товару для лабораторних випробувань у випадках, передбачених нормативною або технічною документацією чи умовами державного контракту (договору);
- 7) визначення порядку документального оформлення результатів відбору зразків та лабораторних випробувань;
- 8) проведення технічного огляду як завершального етапу технічного контролю після отримання позитивних результатів лабораторних випробувань, якщо такі випробування передбачені;
- 9) надання постачальником отримувачу товару акта технічного контролю, протоколів випробувань та опломбованих залишків зразків у порядку, визначеному умовами державного контракту (договору);
- 10) повідомлення територіальним підрозділом органу контролю про результати проведення відповідних етапів технічного контролю;
- 11) надання постачальником отримувачу товару документів, оформлених за результатами технічного контролю, протоколів випробувань та опломбованих залишків зразків у випадках і порядку, визначених державним контрактом (договором);
- 12) урегулювання застосування територіальними підрозділами технічних засобів фото- та відеофіксації під час проведення технічного контролю, а також порядку обробки, зберігання, надання та знищення відповідної інформації.

Запропоновані механізми впорядковують процедури, необхідні для контролю якості речового майна, зменшують дублювання дій, забезпечують належне документування результатів контролю та підвищують передбачуваність виконання державних контрактів (договорів).

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта, шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті Міноборони.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікування наслідків дії акта не прогнозується

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати суб'єктів господарювання та органів виконавчої влади викладено згідно з додатком 2, 3 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта відповідно, що додаються.

Додаток 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (М-тест) не розроблявся, оскільки регуляторний акт не стосується суб'єктів малого підприємств.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Міністерство оборони України

(назва державного органу)

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру (час)	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн./год.**	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта, пр./рік*** (в залежності від кількості партій відповідно до укладених договорів)	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
--	---	---	---	---	--

Витрати пов'язані з відбором зразків для випробувальних лабораторій	4 (320 год на рік)	219,96	1	80	70 387,2
Технічний огляд	4 (320 год на рік)	219,96	1	80	70 387,2
Разом за рік	640	439,92	1	80	140 774,40

Відповідно до штатного розпису вартість часу співробітника відповідної категорії складає: 1 год.= 219,96 грн

Розрахунок відповідних витрат на суб'єкта господарювання

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	0
Альтернатива 2	за перший рік – витрати суб'єктів господарської діяльності пов'язані із перевіркою товарів та будуть становити 140 774 гривень. За п'ять років: *

* На даний час неможливо порахувати витрати у суб'єктів господарювання так як дані витрати пов'язані з лабораторними випробуваннями на відповідність визначеним вимогам до товару. Дані перевірки зумовлені забезпеченням якісним речовим майном Збройні Сили України та сумісності до вимог які висуваються до речового майна в країнах НАТО.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта необмежений у часі. Разом з тим він може змінюватися з урахуванням майбутніх змін до законодавства, що впливає на регуляторний акт.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – реалізація проекту регуляторного акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат із Державного бюджету України;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 92 (враховуючи лабораторії);

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – сумарні витрати для суб'єктів господарювання: за перший рік – 1 128 800 грн.

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект наказу та аналіз регуляторного впливу акта розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України (<http://www.mil.gov.ua>) у розділі “Регуляторна діяльність”;

кількість оформлених Актів приймального контролю товару за якістю;

кількість забракованих партій товару за якістю.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством оборони України.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься за допомогою статистичного методу та проводитиметься за допомогою статистичних даних на основі інформації щодо кількості суб'єктів господарської діяльності, які постачають предмети речового майна для потреб Збройних Сил України.

Базове відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься після набрання чинності регуляторного акта, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження дії результативності зазначеного акта.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності здійснюватимуться раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

Цільові групи, які залучатимуться для проведення відстеження – суб'єкти господарювання, що здійснюють постачання предметів речового майна для потреб Збройних Сил України.

Начальник Головного управління державного гарантування якості

полковник

Євген КРАСНИКОВ

“ _____ ” _____ 2026 року